

Równania różniczkowe. Energetyka 2023

1. **Równania o zmiennych rozdzielonych:** $p(y)y' = q(x)$.

Rozwiązanie znajdujemy całkując $\int p(y)dy = \int q(x)dx$.

2. **Równanie linowe jednorodne (RRLJ):** $y' + p(x)y = 0$.

Rozwiązanie ma postać: $y = Ce^{-P(x)}$ gdzie $P(x) = \int p(x)dx$.

3. **Równania liniowe niejednorodne (RRLN):** $y' + p(x)y = q(x)$. Uzmiennianie stałej:

$C(x)$ wyznaczamy wstawiając $y = C(x)e^{-P(x)}$ do (RRLN). Rozwiązanie ogólne $y = (C(x) + C)e^{-P(x)}$.

4. **Równanie różniczkowe zupełne:** $P(x, y)dx + Q(x, y)dy = 0$, gdzie $\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{\partial Q}{\partial x}$.

Rozwiązanie ma postać $F(x, y) = C$, funkcję F wyznaczamy z warunku $dF = P(x, y)dx + Q(x, y)dy = 0$.

5. **Równanie** $y'' = F(x, y')$ sprowadzamy do równania $u' = F(x, u)$ za pomocą podstawienia $u(x) = y'(x)$.

6. **Równania liniowe drugiego rzędu jednorodne:** $y'' + py' + qy = 0$.

Równanie charakterystyczne to $r^2 + pr + q = 0$. Rozwiązanie ma postać $y(x) = C_1y_1(x) + C_2y_2(x)$, gdzie:

- (a) $y_1 = e^{r_1x}$, $y_2 = e^{r_2x}$, gdy r_1, r_2 są różnymi rzeczywistymi pierwiastkami równania charakterystycznego,
- (b) $y_1 = e^{rx}$, $y_2 = xe^{rx}$, gdy r jest rzeczywistym pierwiastkiem podwójnym równania char.,
- (c) $y_1 = e^{ax} \cos bx$, $y_2 = e^{ax} \sin bx$, gdy $z_{1,2} = a \pm bi$ są zespolonymi pierwiastkami równania char.

7. **Równania liniowe drugiego rzędu niejednorodne:** $y'' + py' + qy = h(x)$.

Rozwiązanie ma postać $y(x) = C_1y_1(x) + C_2y_2(x) + \varphi(x)$.

8. **Metoda współczynników nieoznaczonych znajdowania funkcji φ .**

Jeśli prawa strona jest postaci $h(x) = W(x)e^{ax}$, gdzie $W(x)$ jest wielomianem, to przewidujemy, że:

- (a) $\varphi(x) = V(x)e^{ax}$, gdy a nie jest pierwiastkiem równania charakterystycznego,
- (b) $\varphi(x) = xV(x)e^{ax}$, gdy a jest pojedynczym pierwiastkiem równania charakterystycznego,
- (c) $\varphi(x) = x^2V(x)e^{ax}$, gdy a jest podwójnym pierwiastkiem równania charakterystycznego, gdzie $V(x)$ jest wielomianem tego samego stopnia co $W(x)$.

Jeśli prawa strona jest postaci $h(x) = m \cos bx + n \sin bx$, to rozwiązanie przewidujemy w postaci:

- (a) $\varphi(x) = M \cos bx + N \sin bx$, gdy bi nie jest pierwiastkiem wielomianu charakterystycznego,
- (b) $\varphi(x) = x(M \cos bx + N \sin bx)$, gdy bi jest pierwiastkiem wielomianu charakterystycznego.

Jeżeli funkcje $\varphi_1(x), \varphi_2(x)$ są odpowiednio rozwiązaniami równań:

$$y'' + py' + qy = h_1(x), \quad y'' + py' + qy = h_2(x),$$

to funkcja $\varphi_1(x) + \varphi_2(x)$ jest rozwiązaniem równania: $y'' + py' + qy = h_1(x) + h_2(x)$.

9. **Układ dwóch równań różniczkowych liniowych.** Jeżeli $b \neq 0$, to układ

$$\begin{cases} x' = ax + by \\ y' = cx + dy \end{cases} \quad \left(\begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} \right)$$

sprowadzamy do równania liniowego jednorodnego rzędu 2:

$$x'' - (a + d)x' + (ad - bc)x = 0$$

różniczkując pierwsze równanie i rugując y, y' .

Po wyznaczeniu funkcji $x(t)$, funkcję $y(t) = \frac{1}{b}(x'(t) - ax(t))$ wyznaczamy z pierwszego równania.